

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2019-11-20
NR: 26
KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-787 02 00

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Riskerna för den finansiella stabiliteten i Sverige är något större än i våras

Avmattningen i världsekonomin har bidragit till förväntningar om fortsatt mycket låga räntor de kommande åren. I en sådan miljö kan marknadsaktörerna välja att öka sitt risktagande, vilket kan leda till att tillgångar blir övervärderade och skuldsättningen ökar på ett ohållbart sätt. I Sverige medför hushållens höga skulder och sårbarheterna i banksystemet att det svenska finansiella systemet är känsligt för störningar. Det är därför viktigt att motståndskraften i det finansiella systemet ökar.

Konjunkturavmattning och fortsatt låga räntor

Konjunkturen i såväl Sverige som omvärlden har mattats av, och går nu efter flera år med stark konjunktur mot ett mer normalt konjunkurläge. Samtidigt har många centralbanker under året gjort penningpolitiken mer expansiv. Sammantaget har detta bidragit till att marknadsaktörerna förväntar sig fortsatt mycket låga räntor de kommande åren. I en sådan miljö kan aktörerna välja att öka sitt risktagande i jakt på avkastning, vilket kan leda till att tillgångar blir övervärderade och skuldsättningen ökar på ett ohållbart sätt.

Handelskonflikten mellan USA och Kina samt oklarheterna kring Brexit bidrar till att det är osäkert hur konjunkturen kommer att utvecklas framöver. Om den ekonomiska utvecklingen blir betydligt sämre än förväntat eller om viljan att ta risk plötsligt skulle minska skulle det kunna blottlägga sårbarheter som byggts upp i det finansiella systemet.

Hushållens skulder fortfarande den största inhemska risken

Hushållens skulder är historiskt höga och har vuxit kraftigt under många år. Detta gör den svenska ekonomin sårbar, särskilt om bostadspriserna skulle falla kraftigt. I dagsläget stiger bostadspriserna i måttlig takt, men den framtida utvecklingen är osäker. Erfarenheter visar att finansiella kriser och fall i bostadspriserna historiskt

sett har fått djupare och mer varaktiga konsekvenser om de föregåtts av kraftigt stigande skulder.

Att hushållens skulder har stigit under lång tid beror bland annat på att räntorna har fallit, men framför allt på att bostadsmarknaden fungerar dåligt och att skattesystemet inte är väl utformat ur ett finansiellt stabilitetsperspektiv. Därför behövs åtgärder inom bostads- och skattepolitiken.

Sårbarheter i det svenska banksystemet kräver åtgärder

Det finns även sårbarheter i det svenska banksystemet som bland annat hänger ihop med dess storlek, att bankerna är nära kopplade till varandra, och att de har begränsade kapitalnivåer och, i vissa avseenden, låg motståndskraft mot likviditetsrisker.

Sårbarheterna i banksystemet gör det angeläget att bankerna har tillräcklig motståndskraft. Bankerna behöver öka sitt kapital i förhållande till sina totala tillgångar. Riksbankens stresstester av bankers likviditet visar dessutom på väsentliga likviditetsbehov vid finansiell stress. Det är därmed viktigt att bankerna fortsätter att minska sina likviditetsrisker genom att förlänga löptiden på sin finansiering. Samtidigt är det viktigt att bankerna håller tillräckliga likviditetsreserver i såväl svenska kronor som utländsk valuta.

Klimatförändringar och cyberhot ger upphov till risker

Klimatförändringarna och omställningen till en mindre fossilbaserad ekonomi kan innebära risker för det internationella finansiella systemet. Därför är det viktigt att inkludera sådana risker i tillsynen av finansiella institut och övervakningen av finansiell stabilitet. Det är också viktigt att såväl finansiella som icke-finansiella företag förbättrar sin rapportering av riskerna.

Cyberrisker är ett av de största hoten mot det internationella finansiella systemet och dess deltagare. Det är därför viktigt att myndigheter, banker, finansiella infrastrukturföretag och andra finansiella aktörer arbetar med att förebygga cyberhot i sina system.

En presskonferens med riksbankschef Stefan Ingves och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls i dag klockan 11:00 på Riksbanken.

Presslegitimation eller motsvarande krävs. Presskonferensen kommer att sändas direkt på Riksbankens webbplats, www.riksbank.se, där den också finns tillgänglig i efterhand.